

RAIKKÜLA

LEHT

NR. 1 (67) OKTOOBER 1993 — VEEBRUAR 1994

Kuidas elatakse praegu tulundusühistus „RAIKKÜLA“

Sellele küsimusele kogunes 11. veebruaril vastust otsima Raikküla tulundusühistu üldkoosolek.

Jah, hetkel pole meil, maa-rahval, just kiita päevad. Kummitab tööpuudus ja töötajailgi ei paisu rahakott palgapäeval eriti märgatavalt. Hea on, kui suudetakse palgapäevast järgmiseni ots otsaga välja tulla. Tervele reale inimestele ähvardab aga võla-koorem kommunaalmaksetena lootusetult üle pea kasvada. Kuivõrd see igal üksikjuhul põhjendatud on, eks see jäägu selleks volitatud ameti-
meeste klaarida.

Selge on vaid see, et hädaldamisega asja kriipsuvõrdki paremaks ei tee. Elu näitab, et ka praegustes kitsastes oludes annab hea tahtmise ja pealehakkamise juures mõndagi ära teha. Et TÜ «Raikkülas» on viimase aasta jooksul tublisti tööd rabatud ja ajusid ragistatud, siis on TE-GEVDIREKTOR TONU RAHULAL kokkutulnuile mõndagi lootustandvat ette kanda. Ettekandja meenutas, et aasta ja kaks kuud tagasi põllumajandusreformi suhtes seisukohta võttes otsustati olemasolevaid struktuure mitte lõh-

kuda. Kas tookordne otsus oli õige või vale — sellele annab vastuse aeg.

«Et tegemist on just tulundusühistuga, siis taotleb meie majandustegevus järgmisi eesmärke:

1. Teenindada oma ühistu liikmeid põllumajandustööde tegemisel ja samas tagada siinsetele inimestele töö.

2. Vastavalt reformikavale välja maksta või tagastada endistele omanikele või nende pärijaile kolhoosi ühistatud vara.

3. Saada tulu ühistu majandustegevusest, laiendada tootmist ja jaotada osa kasumist dividendidena ühistu vara omanike vahel.

ÜHISTU LIIKMETE TEE- NINDAMISEST.

Ühistu liikmeks astumise sooviavaldusi on esitatud 292 (iseasi, kas iga avaldaja liikme staatusele vastab).

Nagu aasta tagasi põhikirja kinnitamisel kokku lepidi, saavad ühistu liikmeteks, seega ühistu vara omanikeks inimesed, kes:

* on enne 1. jaanuari 1992 töötanud Raikküla kolhoosis vähemalt 7 aastat (võrdub 1000 krooniga) ja jäätavad selle minimaalse tööosaku ühistusse või

Tagasivaade läinud aastale.

* tasuvad rahalise sissemaksena ühistu kassasse 1000 krooni või paigutavad vähemalt 1000 krooni eest oma ajal kolhoosi ühistatud vara TÜ kapitaliks.
NB! Iga vara ühistusse paigutamine vormistada kind-

lasti eraldi aktiga Laine Oga juures;
* ühistu liige saab olla ka juhul, kui ühistusse paigutatud kapitali ja tööosaku summa moodustab kokku vähemalt 1000 krooni.
(Järg pöördel)

Kuidas...

(Algus 1. lk.)

1993. a. suutsime rahuldada kõigi ühistu liikmete vajadused nende maade harimisel, heinateol, vilja koristamisel, kuivatamisel. Kõrgema tasu eest tehti töid ka väljaspoole. Ühistu ei taotle kasumit oma liikmetele tehtavate teenustööde hinnete kalkuleerimisel. Ometi tuleb kõik teenustööna tehtud kulutused meil endal täielikult kinni maksta, et tulud-kulud püsiks tasakaalus. Kahjumi korral oleksid tagasilöögid vältimatud ja tagajärjeks seisvad masinad ja koristamata või kündmata põllud (nagu kahjuks mõneski ümbruskonna endises majandis on juhtunud). Teenustööde tegemisel saame kasumist loobuda ainult tänu Raikkülas säilinud tugevale loomakasvatusele, kust tulebki meie põhiline kasum.

Kasum moodustabki ressursi, mille arvelt maksame ühistusse paigutatud kapitalilt liikmetele dividendide, hüvitame inimestele nende kolhoosi ühistatud vara, laiendame tootmist, rekonstrueerime farme, osaleme uute tööstuslike ettevõtete rajamisel Raikkülla. Kasumi arvelt saame toetada kultuuri, haridust, kohalikku kaitseliitu, abistada hundi-kütte, samuti profileerida teid, teha lumetõrjet jne. Kasum annab võimaluse osaleda teiste liha-, piima- ja teraviljajühistute tegevuses.

SEADUSEVASTASELT ÜHISTATUD VARA HÜVITAMISEST

1992. a. 1. jaanuari bilansi ja reformikomisjoni andmete järgi oli Raikküla kolhoosi ühistatud vara 176 inimeselt kokku 556 704 krooni eest. Praegusse tulundusühistusse oli 1. I 1994 oma vara või raha paigutanud 70 inimest kokku 224 576 krooni väärtuses (ülejäanud osalevad töösakuga). Ühistatud vara kompenseeriti 1993. a. 50 inimesele 155 302 krooni väärtuses. Ühistatud vara on välja makstud kõigile veel elavatele omal ajal kolhoosi astunud inimestele ja ka enamikule Raikküla piirkonnas elavatele vara pärijatele. Jäänud on tasuda veel 58 isikule kokku 178 826 krooni väärtuses. Loodame sellega toime tulla aasta-kahe jooksul.

Muidugi omaaegse ühistatud vara väärtusega võrreldes on praegune kompensatsioon suhteliselt väike, kuid siiski parem, kui mitte midagi. Kahjuks ei suuda paljude endiste majandite õigusjärglased seda. Ja vaevast me kunagi suudame täielikult hüvitada 50 aasta jooksul tehtud ülekohut. Kui ühistatud looma-

eest makstakse mingi summa, siis Siberisse jäänute või sõjas tapetud vanemate, laste, õdede-venedade eest pole ju võimalik midagi korvata. Või millises rahas on üldse võimalik mõõta rahva kannatusi? Või on siis üldse õige esitada oma arveid üksteisele, aga mitte kannatusi põhjustanud võõrastele võimudele? Tehtud ülekohtu eest on sageli pandud vastutama need, kes ise on olnud kannatajad. Või vahel needki, tänu kellele võõras võim Eestimaalt lahkus...

ÜHISTU MAJANDUSTEGEVUSEST

On hea tõdeda, et üldine peataoleku ja minnalaskmise meeleolu 1992. a. on tänaseks mõeldanik ja asendumas konkreetsemate soovidega. On selgumas, kes soovib töötada oma talus, mõnes erafirmas, linnas või ühistus — kus keegi, kuid ega keegi teine meie eest muretsema tule. Oleme seatud valiku ette:

— kas anda kogu oma energia ja teadmised Raikküla ühistu heaks või

— töötada oma talus, mõnes erafirmas või riigiettevõttes.

Võrreldes 1992. a. oli mõeldunud majandusaasta kergem. Taastumas on 1991. a. tootmistase. Elame kuiživõrd lahedamalt rahade, söötade ja kütuste poolest, parem on masinate kasutamine ja töökorraldus.

Põhilise rahalise tulu annab loomakasvatuse.

1. VEISEKASVATUS. Kogu piimatootang vähenes aruanperioodil 12% ja oli 1714 tonni. Samal ajal vähenes lõpsilehmade arv 12,5% võrra. Põhjus: karjamaade vähenemine ja põhikarja täiendamise takerdumine. 1992. a. peataolekuks jäi osa lehmaid, eriti aga noorloomi seemendamata. Selle tagajärjel täienes põhikari noorloomadega 3,5 korda vähem kui eelneval perioodil. Täna on olukord normaliseerumas. Praegune lehmade arv 465 peaks suveks jälle ulatuma 500ni ja oleks praeguste söötamaade juures optimaalne. Piimatoodangu kasvu riivurdas ka söötade napvus 1993. a. algul ja ka jõusööda tagasihoidlik ratsioon. 1993. a. oli toodang ühe lehma kohta 3754 kg, kuid 1992. a. võrreldes +53 kg. Maakonna keskmine 3113 kg.

Paraku polnud jõusöödale ega karjamaade väetamisele 1993. a. võimalik suuremaid kulutusi teha, sest siis oleks piimatoodang hakanud kahjumi andma. Piimaliitri omahinnaks kujunes 1993. a. 1 kr. 20 senti, niisama palju maksis ka piimakombinaat.

Noorloomi oli aastavahetusel 744 pead ja ööpäevane kaalu-iive 443 g (maakonnas 326 g).

Noorveiste hukkumise protsent vähenes 22lt 16le.

2. SEAKASVATUS. 1992. a. oli vabariigi seakasvatuse mõõnaperiood, kuna sealiha hind oli madal, teravili kallis. Sigade arv vähenes kõikjal. Loomakasvatuse andis tulu piim ja veiseliha. 1993. a. muutus olukord vastupidiseks. Põhilise osa meie tuludest, eriti aga kasumist andis seakasvatuse. Meie seakasvatuse suudeti tagasiminekuks vältida. Sigade arv ei ole viimastel aastatel oluliselt vähenenud ja oli 1. jaan. seisuga umbes 2800. Kuna seakasvatuse praegu rentaabel, kavatsame sigade arvu suurendada. Eeldused selleks on olemas. Aasta jooksul realiseerisime 295 t sigu. Ostujõusööda osatähtsus oli 58%. Soovida jätkab ostujõusööda suhteliselt vilets kvaliteet, mis tingib suurema söödakulu. Küllap annab ka kohapeal mõndagi paremini korraldada. Kuni uudeviljani on sigadele vaja juurde osta 300 t teravilja.

3. TAIMEKASVATUS. 1993. a. kogusime kõrge teravilja-saagi: 673 hektarilt 2600 t. Keskmise hektarisaak 39 ts. Märksilo varusime 1400, kuiv-silo 1300, heina 520 ja kartulit 860 tonni.

Mitmetel põhjustel on seni söölmimata maakasvatuse lepingud pikemaks ajaks. See oleks aga tootmise planeerimisel väga vajalik.

Kavatsame sel aastal suurendada kulutusi taimekasvatusele, plaanime 200 000 krooni eest osta väetisi ja mürkkemikaale.

4. INSENERTEENISTUS. Oleme suhteliselt vähe saanud oma masina-traktoriparki uuendada. Kuid siiski — 270 000 krooni eest oleme muretsevad uusi masinaid, s.h. saksa liikurniiduki ja silokombaini, ruulonpressi ja traktori K-701. Tagavaraosi muretseme aasta jooksul 297 000 krooni eest.

Viimastel aastatel on nii autode-traktorite kui ka töötajate arv pidevalt vähenenud. Ometi jõutakse kaks korda vähema tööjõuga pea sama töö ära teha mis 3—4 aastat tagasi. Töökorraldus on töökohtades tunduvalt paranenud. Jälle tehakse masinate plaanipäraselt remonti. Remontitöökohtadele ja varuosadele kulub peaaegu 10% ühistu kogutulust. Kulutuste üle tuleb pidevalt arvet pidada ja maksimaalselt ökonoomselt majandada.

Pidevalt oleme vähendanud masinate kütuseliimite. 1993. a. oli autode l'bisõit kokku 800 000 kilomeetrit (20 korda ümber maakera!). Kokkuvõtte kaalutlustel sulgesime talveks Lipa töökoja, tehes kogu talvise remondi keskuses. Vajadusel taastame Lipale suveks remondipunkti.

Farmide, kuivatite jm. teenindamisega tuldi 1993. a. normaalselt toime.

Plaanis on alustada jälle farmide ja farmiseadmete plaanipäraselt kapitaalremonti. Kulutusteks on planeeritud esialgu 200 000 krooni. Talvise küttevarust peaks jätkuma märtsi lõpuni.

Masinapargis on 59 traktorit, neist 8 suured; 6 kombaini; 7 silokombaini ja saksa liikurniiduki, 4 heinapressi, 33 sõidukorras veoautot, 4 bussi ja 22 teenistus- ja ametimasinat. Masinate arv tundub küll suur, kuid enamik neist on siiski suhteliselt vanad.

5. KAADRIST JA PALKADEST. 1991. a. 271 töötajat on tänaseks tööle jäänud 137, neist naised 47. Aruandeaastal võeti tööle 8 lahkus 47 inimest. Seega on töötajate arv kolme aastaga vähenenud 2 korda. Vaatamata sellele ei jätku talveperioodil kõigile regulaarselt tööd. Samal ajal on loomakasvatuse täitmata töökohti. Oleme seni suutnud vältida koondamist kui äärmuslikku abinõu, kuid paistab, et päris selleta vist ei saa. Turumajanduses peab ju igal töötajal olema maksimaalselt kasulik töökoormus kogu tööpäevaks ja igatüki meist peaks eelkõige tegema seda tööd, mida ühistu vajab.

Põllumajandustöötajate palgad on väga madalad nii Eestis tervikuna kui ka Raikküla ühistus. Ometi on märgata nihet paremusele: 1992. a. oli ühistu töötaja keskmine brutopalk 400 krooni kuus, 1993. a. ulatus see 650 kroonini. Kõrgeim keskmine brutopalk oli lõpsjatel 947 krooni kuus ja madalaim põllutöölistel 427 krooni kuus.

6. ÜHISTU RAHALINE OLUKORD. Pangalaene ühistul pole. 1. jaanuariks oli pangas rahaline seis võrdne mõeldunud aasta sama ajaga. Meie toodangu ostjate võlgnevus meile on vähenenud aasta alguse 1,1 milj. kroonilt aasta lõpuks 562 000 kroonile.

Meie kauba- ja tootmisvarud on aasta jooksul kasvanud peaaegu kahekordseks, ulatudes 3,2 milj. kroonini. Kokku suurenes ühistu vara aasta alguse 4,96 milj. kroonilt 6,06 milj. kroonini aasta lõpul.

1993. a. realiseeriti toodangu 7,3 milj. krooni eest. Sellest kulutati:

söötade ostmiseks 1,8 milj. kütused ja energia 1,6 milj. maksudeks 1,6 milj. palkadeks 1,4 milj.

Peale selle tuleb tasuda ettevõtte tulumaksuna veel 218 000 krooni 1993. a. kasumi eest.

Ühistu puhaskasum kasvas kahekordseks ja oli 1,23 milj. kr. Muidugi on meil hulk kasumist saadud raha suurte tootmisvarude (söödad, kütu-

sed, tagavaraosad) all kinni, kuid päris ilma varudeta põllumajanduses ka läbi ei saa.

Majanduslikust analüüsist kokkuvõtet tehes arvas Tõnu Rahula, et hullemast oleme üle saanud, kuid ega 1994. aastagi ei tule kergete killast. Peale kõige muu on ju ilma- taadil siin otsustav sõna kaasa rääkida.

Järjest rohkem peame kulutsi piirama ja aina odavamalt tootma, et saada maksimaalset kasumit, mille arvel laiendada tootmist, tõsta töötasut ja teha palju muud vajalikku.

«Seoses põllumajanduse suhteliselt madala rentaablusega ja maal tekkiva tööpuudusega oleme juba aastaid otsinud võimalust tööstuslike ettevõtete rajamiseks Raikkülla,» ütles direktor.

«Paraku oli rida ebaõnnestumisi. Lõpuks õnnestus koostööks kahe soomlasega rajada aktsiaseltsi põhimõttel töötav puidutöötlemise ühissetevõtte nimega «Rapla Wood» («Rapla Puit»). Ettevõttes osaleb ühe aktsionärina TÜ «Raikküla» 50% osalusega, Soome poolt kaks kodanikku à 25% osalusega. «Rapla Wood» on omaette bilansil ettevõtte, mis hakkab tootma puidust kokkupandavaid suvilaid ja elamuid. Nõudlus on olemas ja esimesed tellimusedki laekunud. Ettevõtte alustab tööd keskuse viihallis.

Koostöö välispartneritega ühissetevõtete loomisel eeldab suure raha paigutamist ettevõttesse. Kui oleksime aasta tagasi oma tootmise kohe väikesteks osadeks lammutanud, poleks me tänava olnud võimalised ühissetevõttes osalema. Ärgem unustagem, et kerge on lammutada, hoopis raske aga taas nullist alustada. Peab jätkuma arukust olemasolevate vanade struktuuride kõrvale uut rajada ja alles siis uus ja vana sujuvalt kokku sobitada. Plaanis on jätkata läbirääkimisi uute välispartneritega teistegi ühissetevõtete loomiseks. Ühistule tulusamalt tuleks kasutada meie küllaltki avaraid remondipindu. Tütärfirmadest on tulu loota nii ühistul kui ka uusi töökohti kohalikele elanikele.»

T. Rahula tänas kõiki usalduse ja heatahtliku suhtumise ning tubli töö eest. Ta oli veendunud, et koos suudame vastu seista ka suurematele katsumustele kui need, mis tänaseks möödanikuks saanud. Peame aru saama, et elu edendamiseks ja siinse paiga hüvanguks tuleb palju-palju tööd teha.

REVISJONIKOMISJONI ESIMEHE L. LUKSI aruandest riihvas kõrva, et farmide ümbrus kipub korratu olema.

Omaette nuhtluseks on aga aastaid olnud sõnnikusse loobitud pakinöörid. Need jõuavad paari tunniga laoturi trumliid ummistada või labad küljest rebida. Ettepanek: vastutustundetud ja lohakad süüdlased jätta preemiata.

* * *

JUHATUSE ESIMEES HARRI KUUSEMETS: «Meie ühistusse astuma kedagi sunnitud ei ole. 57 soovivalt ühistusse esitanud inimest arvame liikmete hulgast välja, kuna pole teinud rahalist sissemaksu või paigutanud ühistusse oma tööosakut. Me pole huvitatud ka enam uute liikmete juurdetõstmisest. Kui aga inimene ei soovi enam ühistu liige olla, siis võib ta oma ühistatud vara arvel oleva raha või rahalise sissemaksu kätte saada.

Kommunaali andsime tasuta riigile ja tasaarvestust tehakse kunagi hiljem. Oma vara pole me senini laiali jaaganud, välja arvatud talupidajatele tagastatud loomad. Kui oleksime kõik ühistatud loomad tagastanud, siis poleks meil tänaseks enam tõukaria. Siilinud on ka traktoripark. Kütused on tänapäeval kallid. Oma ajal saime ühe liitri piima eest osta 6 liitrit diislikütust, nüüd ainult 0,5 liitrit. Kütuse alla tuleb iga ostu korral paigutada suur summa, kuid suuremates kogustes ostes saame selle mõnevõrra odavamalt.

Riik praegu põllumajandust ei soosi ja meil tuleb oma tarkusest osata endaga toime tulla.

Inimesed, kes soovivad sel aastal oma maad isiklikuks kasutamiseks välja võtta, peaksid seda tegema hiljemalt 1. aprilliks. 1994. a.

Ülejäädud põllu- ja heinamaad taotleb ühistu vallalt oma kasutusse.»

* * *

Üldkoosolek kinnitas esitatud juhatuses otsused, s. h. teiste organisatsioonidega liitumised, nagu «Rapla Wood», «Elevaator», «Rapla Piim», «Haimre Piim», Eesti Mustakirju Karja Aretusühistu.

Otsustati 1993. a. kasumit maksta dividendideks 42 000 krooni.

* * *

Juhatuses töö aruandeaastal hinnati rahuldavaks.

* * *

Valiti töökaitsekomisjon ja -volinikud.

Töökaitsekomisjoni kuuluvad Aile Oraste ja Heiki Sarsian. Volinikud: Heiki Hermann, Einar Erik ja Vello Sepp.

Väljavõtteid juhatuse otsustest oktoober–veebruar

Alates 6. dets. 1993. a. lõpetati tööleping peazootehnik Laine Arroga.

Alates 7. dets. 1993. a. viidi farmibrigadir Liina Jõesar üle peazootehnikuks.

Detsembris otsustati meie piirkonnas elavatele inimestele välja maksta ühistatud vara 75 512 krooni väärtuses.

Alates 1. veebr. 1994. a. kinnitati piima müügihinna 1.69 + 18% = 2 krooni liiter.

Otsustati peatada Raplamaa Tootjate Liidu liikmelisus 1994. a. I poolaastaks.

Bussipileti hinnaks kinnitati 1. jaan. 1994 Raikküla–Rapla liinil 2 krooni (ühistu buss).

TÜ «Raikküla» põhikirja punkt 58 tõlgendada:

— ühistu töötajate töölevõtmise ja töölt vabastamise õigus delegeerida direktorile. Direktori kaadrialased käskkirjad kuuluvad hiljem kinnitamisele järgmisel juhatuses koosolekul.

Otsustati sõlmida kõigi töötajatega kirjalikud töölepingud ja koostada jaanuarikuu jooksul puhkusegraafikud.

Kinnitati ühistatud vara eest dividendide saajate nimekirja.

Nõustuti T. Rahula juhatuses esitatud TÜ «Raikküla» 1994. a. tulude ja kulude plaaniga orienteerivalt 8 milj. krooni.

Raikküla lasteaed täna ja homme

Raikküla lasteaed töötab neljandat aastat. Alustasime lasterühma nime all ja olime osake Raikküla kolhoosist. Nüüdseks oleme valla alluvuses nii nagu kõik haridusasutused. Algusaastal tegutsesime päris omapead, s. t. olime rahvasuus «põrandaalune» lasteaed, tänaseks on see mure murtud. Oleme kirjas Rapla haridusametis ja ei unusta meid külastamast ka Rapla tervisekaitsetalitus.

Põhikohaga töötajaid on lasteaias 3, lapsi on 14 (vanuses 3–7 aastat) ja kõik nad on ühes rühmas. Vabu kohti meil praegu pole. Lastepuudus meid ei kummita, sest juba sügiseks on teada mitu soovijat ja kooliminevate laste arvel vabaneb ainult 3 kohta.

Materiaalse poole pealt vaadatuna julgen väita, et oleme üks vaeseim lasteaed vaeste seas. Põhjus on lihtne: varem eksisteerinud lasteaiad jõudsid end vanal heal ajal eluks vajaminevaga varustada. Meil seda aega pole olnud. Nüüd on kõik ühtmoodi vaesed ja kellelt sa küsid. Aga vaja oleks, oh kui palju! Kas või seda, et

— saaks ükskord ometi korda veevärgi, mis juba pi-

kemat aega meid sageli alt veab;

— keegi kingiks meile viienädaks sünnipäevaks tagasihoidliku mänguväljaku;

— et leiduks raha uute mänguasjade ja õppevahendite muretsemiseks;

— et leiduks üks lahtiste kättega remondimees, kelle poole abi saamiseks pööruda;

— et haridustöötajate palgamuutus ka meieni jõuaks.

Seda soovide loetelu võiks veelgi jätkata. Toon ära ka meie töötajate palgad. Eks seegi näita, kuidas meie töö vajalikkust hinnatakse. Praegu on nii, et tädi saab palgapäeval palka taskusse umbes 350 krooni. Lisaks tädikohustustele toob ta ka koolimajast söögi 3 korda päevas. Kasvataja taskusse jääb veidi üle 500 krooni ja juhataja pärisosaks koos kasvataja töö ja juhataja tasuga 713 krooni.

Ja lõpetuseks tahaks küsida: kas Raikküla lasteaiad on tulevikku? Lapsi, keda emad isal meie hooldes usaldanud, jätkub ju. Vastus jääb kahjuks vist õhku rippuma. Kauaks?

G. KASELAAN

Raamatukogu muutuv asjas

Raamatukogu tegutsemisvõimalused on läbi aegade olnud materiaalselt üsna piiratud. Seoses kohaliku omavalitsuse alluvusse minekuga on riigi raha märgatavalt vähenenud. Ajalehtede ja ajakirjade tellimine on täielikult valla kuul. Ka raamatute muretsemiseks ei piisa enam riigilt saadavast, on vaja valla toetust.

Rõõmustab, et raamatukogu on muutunud rahvarahkema. Raamatute kõrged hinnad ja hutavad tublisti ostusoovi. Samuti tellitakse perioodikat kodusesse järjest vähem. Raamatukogus loetakse rohkem ajakirju ja ajalehti. Neid on võimalik ka koju laenutada, kuid lühikeseks ajaks. Tänavu on tellitud

ajalehtedest: «Rahva Hääle», «Päevaleht», «Nädaline», «Ühistöö», «Meie Meel», «Eesti Ekspress», «Videvik», «Maa-leht»;

ajakirjadest: «Eesti Naine», «Kodukiri», «Burda», «Maa-kodu», «Noorus», «Kultuur ja Elu», «Täheke», «Põhjanaan», «Päikesekiir», «Kodutohter», «Käsitööleht».

Ammu on möödas need ajad, kui ühte raamatut sai mitu eksemplari. Sellepärast on väga tähtis trükiste hoidmine ja säilitamine. Enamikul praegu ilmuvatel raamatutel on kaaned pehmed, nii et pärast vähest kasutamist nad juba lausa narmendavad. Selle parandamiseks on väga hea isekleepuv kile, mis olu-

liselt muudab raamatud ilusamaks ja pisut tugevamaks. Suur tänu vallavalitsusele kile eest!

Kes tihti raamatukogus käib, sellele on ülevaade saanud kirjandusest juba olemas. Juhuslikumal külastamisel võib uudiskirjanduse riulilt vaadates jääda mulje, et peaaegu midagi uut ei tule. Hõre on ta sellest, et lugejaid on rohkem ja mis tuleb, see kohe ka läheb.

Kõige mõnusamad lugejad on pensionärid. Nad on nii rõõmsameelsed, kohusetundlikud ja mõistvad teiste suhtes. Alles hiljuti tõi üks vanem proua raamatu tagasi ja ütles, et sõidab paariks nädalaks ära. Kirjutas lugemis-

järje lehekülje numbril üles, et tagasi tulles edasi lugeda. Vahepeal võib keegi teine lugeda.

Kuumemad lood möödunud aastal olid Ripley «Scarlett», Susann «Nukkude org», Gulbranssen «Ja taamal laulavad metsad». Kriminullid nii meeste kui ka naiste hulgas ja ajaloolised romaanid.

Mõnele raamatuvaenulikele lugejatele soovitan soojalt panna alla panna ainult oma isiklike raamatuid, kui neid teil üldse säilinud on. «Kapsaste» tagastamine muutub kalliks lõbuks.

Raamatukogu on avatud E, K, N, R 10–17 ja Lipal T 14–16.

Meeldivaid lugemiselamusi pikkadeks talveõhtuteks!

ILME LUKS,
Raikküla raamatukogu juhataja

Asi on naljast kaugel

Praeguse seisuga suudame Raikküla keskasulas sooja toa tagada veebruari lõpuni. Küüst kauemaks ei jätku ja raha tagavara soetamiseks rohkem pole. Oleme paar kuud jätnud «Energiamüügile» elektri eest raha üle kandmata ja paigutanud selle kütuse alla, kuid kohe jõuab kätte kvartali lõpp ja võlgnevus nõutakse sisse. Kui osutume maksujõuetuks, siis on väga reaalne, et katlamaja ja asula lülitatakse võrgust välja.

Raikküla keskasula elanike võlgnevus oli 1. veebruariks 37 685 krooni, millega praktiliselt oleks võimalik tasuda ühe kuu elektriarve. Võlgnikke oli 38 peret, võlgnevusi polnud 22 perel. Selline suhe on püsitud enam-vähem stabiilne. Osadel peredel on võlgnevus kasvanud juba tuhandedesse: Tetsmann 3378, Lilleoja 3032, Pärdi 2516, Raudkats 2593, Rahkemaa 2454, Alamaa 2386 krooni jne.

Purku asula võlgnevus oli 6673 krooni. Võlgnikke 11, maksnud 28 peret. Kabala asulast lõplik ülevaade puudub, kuid seis on kriitiline. Väljapääsu otsitakse ka kohapeal. Kolm maja on üle läinud kohalikele kütusele. Üldistus saab teha kevadel.

Raikküla keskasulas on plaan jääda vedelkütusele kui suhteliselt kõige odavamale ja ökonoomsemale (saame kasutada kohaliku põlevkiviõli). Järjest kallineva elektrenergia hinna tõttu muutub elektriga kütmine vedelkütusega võrreldes tunduvalt kallimaks. Plaanis on va-

hetada olemasolevad ebaökoonoomsed tsirkulatsioonipumbad läänemaise mudeli vastu (umbes 100 korda ökonoomsem ja 10aastase garantiiga).

Kui raha laekuks, siis on plaanis rekonstrueerida ka osa välistrassi, lühendades viimast 100–150 m võrra.

Üpris kulukaks on eriti suurtele peredele muutunud kanalisatsioon (25.10 ühe elaniku kohta kuus), kusjuures tasu kanalisatsiooni eest võib neil isegi ületada tasu kütte ja sooja vee eest.

Lõpetuseks. Tuba soe ja valgus majas hoida on võimalik ainult igapäev OMA rahakoti arvelt. Kui näiteks 63% Raikküla keskasula elanikke ei pea seda vajalikuks, siis tagajärgi pole kahjuks vaja kaua oodata. Tühi kott püsti ei seis.

I. PETTER,
ME «Ahi» direktor

RAIKKÜLA VALLAVALITSUSE OTSUS 26. jaan. 1994. a. nr. 12 p. 3: lubada alates 1. märtsist 1994. a. elekter välja lülitada Raikküla valla nendel peredel, kes on üüri ja soojusenregia eest munitsipaaltegevõttele «Ahi» võlgu üle kolme arvestuskuu maksumuse.

P. 4: tõsta Raikküla vallas eluruumide põhiüüri piirmäär seniselt 30 sendilt m² eest ühele kroonile m² eest vastavalt EV valitsuse määrusele nr. 12 aug. 1993. a. p. 2.

Märkus: Otsus rakendub alates 1. märtsist 1994. a.

Seda oleks vaja teada

Kasutage liikluskindlustuse hinnasoodustust. See kehtib pensionäridele ja invaliididele.

Mitte kõik eelnimetatud inimesed pole enam suutelised ajalehti tellima, seepärast kordame ka meie lehes 16. veebruaril «Rahva Hääles» ilmunud vastavat informatsiooni.

Nagu väidab liikluskindlustuse fondi peadirektor Veljo Tinn, on kõne all olevatele inimestele võimalik vormistada liikluskindlustus isegi kuni 100% soodustusega, seega tasuta. Selleks tuleb esmalt täita kindlustusseltsis (Raikkülas Robert Ausi juures tel. 64 472) vastav blankett. Viimane esitatakse sotsiaalabi ametile (Raikkülas valla sotsiaalabi töötajale või sekretärile), kes

tutvub pensionäri või invaliidi majandusliku seisuga ja määrab seejärel soodustuse ulatuse. V. Tinni sõnul pole seni üheski piirkonnas soodustuse võimalusest täielikult ära kasutatud. Olgu siinjuures lisatud, et soodustuseks vajalik raha tuleb liikluskindlustuse fondist. Kui inimene saab liiklusõnnetuses kahju, siis süüdlase kindlustusselts maksab kõik kahjud kinni. Seepärast on alati õige võtta õnnetuse korral kohe ühendus kindlustusseltsiga.

P. S. R. Ausi võib leida EIK kõige uuemast majast, sissekäik teepoolsest treikojast. Maja asub karjalaudast vasakul. R. Aus tegeleb ka kõigi teiste kindlustusliikidega.

AUGUST LUPPE
4. okt. 1993

AMALIE RAHKEMAA
25. dets. 1993

Vastutav toimetaja ERNI TAMMARU

Tulundusühistu «Raikküla» infoleht
Toimetus: EE3502 Rapla mk.
Raikküla skj.
Telefon 64 421
Trükiarv 300

Tasuta
Maht 0,5 trükipoognat
Tellimise nr. 485
Rapla Trükikoda
Rapla, Kalda 2